



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2026

Chișinău

Pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 81/2026 cu privire la declararea stării de alertă

În temeiul art. 23 alin. (1) din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 437-440, art. 600), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărârea Guvernului nr. 81/2026 cu privire la declararea stării de alertă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2026, nr. 105-107, art. 90) se modifică după cum urmează:

1.1. la subpunctul 3.1, cifrele „8 000” se substituie cu cifrele „5 000”;

1.2. se completează cu subpunctul 3.1¹ cu următorul cuprins:

„3.1¹. La comercializarea cu amănuntul a motorinei prin intermediul stațiilor de alimentare, comercializarea în recipiente de consum este permisă numai în cantitate de cel mult 20 de litri, cu respectarea cerințelor de securitate prevăzute de Regulamentul de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1117/2002.”;

1.3. la subpunctul 3.6, textul „06:00-09:00 și 16:00-22:00” se substituie cu textul „17.00-21.00”;

1.4. subpunctul 3.8 va avea următorul cuprins:

„3.8. Producătorii sau furnizorii de energie electrică de pe piața internă, care nu au semnat contracte de vânzare-cumpărare a energiei electrice pe piața internă și care nu îndeplinesc cerința prevăzută la subpct. 3.7, nu vor fi remunerați pentru dezechilibre pozitive.”

2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Centrului Național de Management al Crizelor.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

ALEXANDRU MUNTEANU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Eugeniu OSMOCHESCU

Ministrul energiei

Dorin Junghietu

Ministrul afacerilor interne

Daniella Misail-Nichitin

Ministrul finanțelor

Andrian Gavrilă

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 81/2026 cu privire la declararea stării de alertă

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului Hotărârii de Guvern
Proiectul Hotărârii de Guvern este elaborat de către Ministerul Energiei, în calitate de autoritate competentă în domeniul securității aprovizionării cu energie și resurse energetice.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului Hotărârii de Guvern
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 81/2026 cu privire la declararea stării de alertă este elaborat în temeiul art. 23 din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, care prevede competența Guvernului de a declara starea de alertă la nivel național atunci când analiza indicatorilor de risc indică imposibilitatea limitării consecințelor crizei fără implementarea unor măsuri suplimentare, precum și de a ajusta măsurile aplicabile pe durata acesteia.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil
2.2.1. Prezentarea situației curente în domeniul energetic Piața produselor petroliere În contextul actual al pieței regionale de produse petroliere, se conturează o serie de factori externi și interdependențe comerciale care amplifică riscurile la adresa securității aprovizionării Republicii Moldova cu produse petroliere. În continuare sunt prezentate principalele evoluții și elemente critice cu impact direct asupra funcționării pieței interne. Evoluțiile recente de pe piața internațională indică o creștere accentuată a volatilității prețurilor petrolului, determinată de escaladarea tensiunilor din zona Golfului Persic și suspendarea tranzitului navelor petroliere prin Strâmtoarea Hormuz - rută maritimă strategică, prin care circulă zilnic volume echivalente cu circa o cincime din consumul global de țiței. La deschiderea burselor internaționale din 2 martie 2026, contractele <i>futures</i> pentru petrolul Brent au înregistrat o creștere bruscă de peste 13%, atingând 82 USD/baril și stabilizându-se ulterior în intervalul 79-80 USD/baril, ceea ce reprezintă o variație zilnică de aproximativ 9%. Prognozele analiștilor (ex. Bloomberg și ARGUS) indică posibilitatea unor creșteri suplimentare, până spre nivelul de 100 USD/baril, în scenariile unei crize geopolitice prelungite la nivelul regiunii. În aceste condiții, Republica Moldova – integral dependentă de importurile de produse petroliere – rămâne expusă în mod direct riscurilor de piață. Totodată, ponderea produselor petroliere în consumul final de energie a Republicii Moldova reprezintă peste 40%. Deși mecanismul intern de stabilire a prețurilor pentru produsele petroliere de tip standard, bazat pe media a 14 zile a cotațiilor <i>Platts</i>, atenuează impactul imediat, modelările economice indică pentru perioada începând cu 4 martie 2026 potențiale ajustări zilnice la pompă, o creștere în intervalul 0,25–0,30 lei/litru pentru benzină și 0,30–0,35 lei/litru pentru motorină. Vulnerabilitatea structurală este amplificată de concentrarea importurilor: aproximativ 99% din volumele de produse petroliere de tip standard provin din două piețe regionale – România și Bulgaria. Lucrările de mentenanță programate la rafinăriile din România, Petromidia (cea mai mare din România), urmează să fie oprite de la începutul lunii martie pentru o revizie planificată de aproximativ de 20 de zile, ceea ce poate reduce temporar flexibilitatea de oferta în regiune și poate amplifica presiunile asupra prețurilor la produsele petroliere (în special în perioadele de volatilitate). Totodată, sancțiunile OFAC ale SUA în raport cu rafinăria Petrotel Lukoil și rafinăria din Bulgaria, Burgas (Lukoil Neftochim) care operează într-un cadru de constrângeri de sancțiuni

și conformitate, ce presupune existența unor autorizări/permisiuni legate de entitățile aferente Lukoil. pot conduce la reducerea, întârzierea sau redirectionarea fluxurilor de aprovizionare, inclusiv în favoarea unor piețe regionale mai mari și mai competitive.

Analiza stocurilor indică faptul că, la data de 02 martie 2026, disponibilitățile din depozitele naționale și stațiile de alimentare acoperă aproximativ 23 de zile de consum pentru benzină, 13 zile pentru motorină și 24 de zile pentru gaz petrolier lichefiat. În Portul Internațional Liber Giurgiulești (PILG) se regăsesc suplimentar stocuri echivalente cu 16 zile de consum pentru benzină și 5 zile pentru motorină. Totuși, o parte dintre aceste volume este destinată tranzacțiilor și livrărilor regionale, ceea ce implică riscul diminuării disponibilităților pentru piața internă în cazul creșterii cererii pe piețele vecine.

La fel, este de menționat riscul că, în contextul știrilor cu privire la creșteri de preț și a unor posibile întreruperi a lanțurilor de aprovizionare, consumatorii din Republica Moldova să facă achiziții „de panică”, a unor cantități de produse petroliere care depășesc necesarul curent, astfel, vor fi reduse în mod accelerat stocurile disponibile la nivel de țară.

În același timp, în condițiile în care pe piața angro a produselor petroliere prețurile nu sunt reglementate, iar pe piața retail prețurile maxime de comercializare sunt stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, se pot crea stimulente comerciale pentru orientarea cererii către achiziții de motorină în recipiente de consum, inclusiv în volume care depășesc necesarul curent. O asemenea dinamică poate contribui la diminuarea accelerată a disponibilităților din stațiile de alimentare și la apariția unor dificultăți punctuale de aprovizionare pe segmentul de retail, în special pentru motorină.

În acest context, menținerea volumelor necesare consumului intern devine o prioritate strategică, fiind necesară consolidarea stocurilor curente, utilizarea prudentă a capacităților logistice și intensificarea eforturilor de diversificare a rutelor de aprovizionare, în măsura în care condițiile comerciale o permit. De asemenea, gestionarea atentă a volumelor aflate în Portul Internațional Liber Giurgiulești este esențială pentru prevenirea redirectionării unor cantități critice către piețele externe într-un moment de volatilitate accentuată și presiune regională asupra resurselor, precum și instituirea unor măsuri temporare clare și executorii aplicabile segmentului de retail, în vederea limitării comercializării motorinei în recipiente de consum în volume care depășesc necesarul curent.



Figura 1. Evoluția cotațiilor *Brent* pentru perioada 25 februarie - 4 aprilie

Piața energiei electrice

În contextul actual al pieței regionale de energie electrică, Republica Moldova se confruntă cu constrângeri semnificative în asigurarea consumului intern. Importul de energie electrică din Ucraina nu este disponibil din cauza distrugerii infrastructurii energetice din țara vecină, iar capacitatea transfrontalieră alocată pe frontiera România - Republica Moldova rămâne insuficientă în raport cu necesarul real de consum.

De menționat că, în conformitate cu regulile de alocare a capacității agreeate la nivelul Centrului Regional de Coordonare TSCNET, capacitatea disponibilă, rezultată din mecanismul de repartizare în cadrul blocului Ucraina - Republica Moldova, constituie aproximativ 15% din capacitatea totală, respectiv circa 360-368 MW, în timp ce necesarul estimat de import se situează la 600–650 MW. Această diferență generează un deficit de energie electrică importată și reduce considerabil reziliența sistemului electroenergetic național.

Suplimentar cotei de 15%, începând cu 1 ianuarie 2025, ENTSO-E a permis realocarea a până la 21% din capacitatea neutilizată de Ucraina pentru a fi utilizată de către Republica Moldova, aceasta a permis alocarea suplimentară a până la 300 MW orar în fiecare zi pentru importul energiei electrice adăuional la cea comercială garantată/stabilită.

De menționat că, mecanismul de alocare a capacității neutilizate, care anterior a permis compensarea parțială a deficitului, și-a diminuat eficiența după introducerea Stării de Urgență în sectorul energetic al Ucrainei începând cu 14 ianuarie 2026, astfel că, în ultimele săptămâni, capacitatea de transfer realocată a fost insuficientă pentru acoperirea necesarului Republicii Moldova. Acest fapt ce a condus la imposibilitatea importului energiei deja contractate de SA „Energocom”, la reducerea graficelor de consum și la aplicarea de către operatorul sistemului de transport a măsurilor precum menținerea funcționalității insulelor de consum pe liniile electrice aeriene de interconexiune 110 kV cu România, și, după caz, accesarea contractelor de avarie și/sau preluări necontrolate prin mecanismul „Fskar” (framework for sharing of costs and revenues).

În perioada următoare, riscurile sunt amplificate de reducerea producției interne, inclusiv prin retragerea din funcțiune a unităților termoelectrice care au asigurat pe timpul iernii circa 250 MW de generare a energiei electrice, precum și de diminuarea tehnică a capacității disponibile pentru import în cadrul blocului de reglaj al blocului de reglaj Ucraina – Moldova.

În contextul monitorizării continue a balanței energetice și a asigurării acoperirii consumului de energie electrică în perioada martie-mai 2026, se constată o tendință de creștere a consumului la nivel național:

- în luna decembrie 2025 consumul de energie electrică a înregistrat majorări comparativ cu decembrie 2024 cu cca 11%;

- în lunile ianuarie și februarie 2026 consumul a fost, de asemenea, mai ridicat în raport cu lunile corespunzătoare ale anului 2025;

-respectiv cu 10% luna ianuarie și 7% pentru luna februarie (a se vedea figura 2).

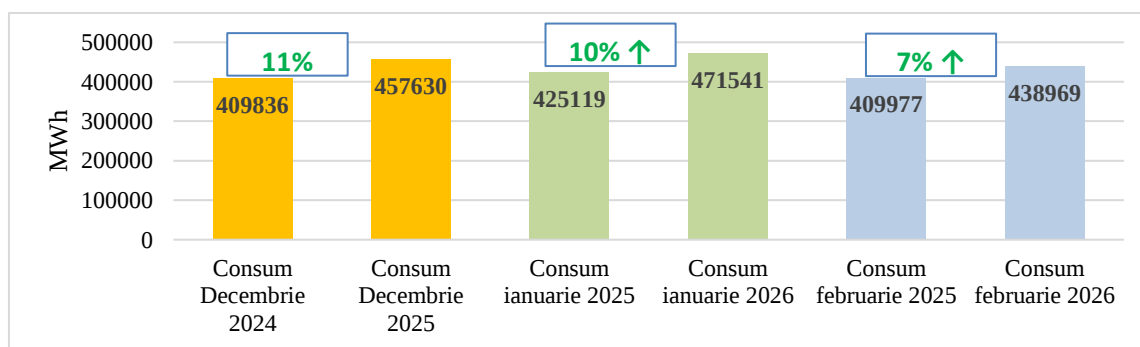


Figura 2. Grafic comparativ privind consumul de energie electrică pentru malul drept

Totodată, în anumite intervale caracterizate prin deficit intern de energie electrică, sunt înregistrate exporturi comerciale de energie electrică, inclusiv în orele de vârf, fapt care afectează suplimentar siguranța și stabilitatea sistemului electroenergetic și necesită evaluare și eventuale măsuri de remediere.

Aferent exportului de energie electrică la începutul anului 2026, în perioada analizată, (16 ianuarie – 10 februarie 2026), exporturile de energie electrică au avut un caracter intermitent în a doua jumătate a lunii ianuarie și au devenit mult mai consistente și cu volume sporite la începutul lunii februarie 2026.

În zilele de 16-17 ianuarie 2026, exporturile s-au înregistrat doar în orele de seară, atingând un maxim de aproximativ 146 MW (22:00-23:00, 16.01.2026). În data de 24 ianuarie s-au înregistrat volume semnificative pe parcursul intervalului 11:00–17:00, cu un vârf de circa 145 MW.

În perioada 5-10 februarie 2026, exporturile au fost prezente aproape continuu pe parcursul zilei, cu valori frecvente între 50-100 MW, iar maximele au atins aproximativ 100 MW (în special în intervalele 13:00-16:00 în zilele de 9 și 10 februarie). Per ansamblu, se observă o intensificare a exporturilor în luna februarie, atât din punct de vedere al intervalelor orare pe parcursul zilei, cât și a cantităților exportate.

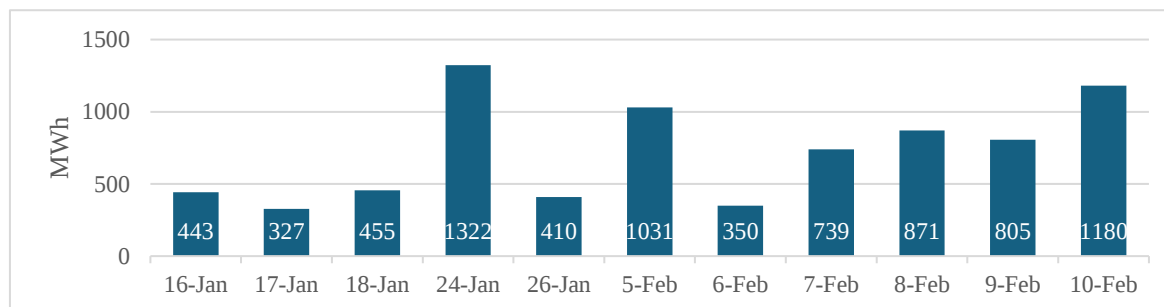


Figura 3. Dinamica volumelor zilnice exportate de energie electrică (MWh/zi)

În ansamblu, situația curentă se caracterizează prin limitarea capacităților de import, volatilitate crescută a pieței, utilizarea repetată a mecanismelor de avarie și risc real de neacoperire a consumului în perioadele de sarcină maximă, elemente care întrunesc indicatorii unei crize iminente în sectorul electroenergetic.

2.2.2. Cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele care au generat riscurile actuale la adresa securității aprovizionării cu produse petroliere derivă dintr-o suprapunere de factori externi și interni, care acționează simultan asupra lanțului de aprovizionare la nivel regional. Escaladarea tensiunilor geopolitice din zona Golfului Persic și suspendarea tranzitului navelor petroliere prin Strâmtoarea Hormuz au perturbat una dintre cele mai importante rute maritime ale lumii, influențând imediat dinamica prețurilor internaționale și generând presiuni crescute asupra fluxurilor logistice globale. Evoluțiile de pe piețele financiare, reflectate în creșteri bruște ale cotațiilor Brent, amplifică volatilitatea și transmit rapid riscuri în lanț către statele dependente de importuri.

Evoluțiile respective se suprapun peste o vulnerabilitate structurală a Republicii Moldova, determinată de dependența aproape totală de două piețe regionale – România și Bulgaria. În condițiile în care rafinăriile românești parcurg un ciclu de mentenanță programată, iar operatorul bulgar se confruntă cu constrângeri legate de regimul sancțiunilor internaționale, disponibilitatea produselor petroliere destinate exportului devine incertă. Această situație creează posibilitatea ca fluxurile de aprovizionare să fie diminuate sau reorientate în favoarea unor piețe mai mari, mai lichide și mai atractive din punct de vedere comercial.

În același timp, analiza stocurilor interne evidențiază o capacitate limitată de absorbție a șocurilor externe, întrucât rezervele disponibile asigură un număr relativ redus de zile de consum. Deși în Portul Internațional Liber Giurgiulești se regăsesc volume suplimentare, o parte dintre acestea sunt destinate piețelor din regiune și pot fi redistribuite rapid în funcție de dinamica cererii din statele vecine. Această realitate reduce marja de manevră a autorităților și sporește riscul ca, în absența unor măsuri adecvate, disponibilitățile pentru consumul intern să fie insuficiente într-o perioadă marcată de volatilitate accentuată.

Totodată, analiza capacităților de stocare și a fluxurilor comerciale aferente benzinei în cadrul PILG relevă că menținerea unui plafon minim de 8 000 tone pentru benzină depășește necesarul operațional justificat pentru piața internă, în condițiile în care capacitatea istoric utilizată pentru acest produs a fost de 5 000 tone, iar volumele efectiv destinate consumului intern sunt inferioare acestui prag. În aceste condiții, ajustarea plafonului minim la 5 000 tone permite menținerea unui

nivel adecvat de siguranță pentru aprovizionarea pieței interne, evitând concomitent blocarea nejustificată a unor capacități logistice și comerciale din PILG.

Totodată, pe segmentul de comercializare cu amănuntul a motorinei, lipsa unei reguli temporare clare privind comercializarea în recipiente de consum poate favoriza achiziționarea unor volume care depășesc necesarul curent, inclusiv în contextul diferențelor de regim economic dintre piața retail și piața angro. În condițiile semnalării unor dificultăți punctuale de aprovizionare la anumite stații de alimentare, se impune instituirea unei măsuri simple, clare și executorii, prin care comercializarea motorinei în recipiente de consum să fie permisă numai în cantitate de cel mult 20 de litri, cu respectarea cerințelor de securitate aplicabile prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1117/2002 despre aprobarea Regulamentului de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere.

Cumularea acestor factori – tensiuni geopolitice, perturbări ale transportului maritim, limitări operaționale în sursele tradiționale de aprovizionare, presiunea crescută asupra stocurilor regionale și riscul diminuării accelerate a disponibilităților din stațiile de alimentare – explică situația actuală și justifică necesitatea intervenției Guvernului pentru a preveni o eventuală perturbare a pieței interne a produselor petroliere. Necesitatea asigurării securității aprovizionării cu energie electrică este determinată de un cumul de factori care afectează adecvanța sistemului electroenergetic național și funcționarea eficientă a pieței energiei electrice.

Republica Moldova face parte din blocul de reglaj Ucraina – Republica Moldova, iar capacitatea transfrontalieră disponibilă pentru import este determinată de regulile tehnice și comerciale aplicabile în cadrul acestui bloc. Capacitatea garantată pentru Republica Moldova de cca. 360–368 MW, în timp ce necesarul mediu de import pentru acoperirea consumului național este estimat la 600–650 MW în perioadele de sarcină ridicată. Această diferență între capacitatea disponibilă și necesarul real generează un deficit permanent și reduce marja de siguranță operațională a sistemului.

Anterior, deficitul era parțial compensat prin mecanismul de realocare a capacității neutilizate de către Ucraina, care permitea accesarea suplimentară a până la 21% din capacitatea disponibilă. Începând cu instituirea stării de urgență în sectorul energetic al Ucrainei, eficiența acestui mecanismului respectiv s-a redus considerabil, iar realocările au devenit insuficiente pentru acoperirea necesarului Republicii Moldova.

Constrângerile de capacitate au determinat creșterea semnificativă a prețurilor pentru rezervarea capacității transfrontaliere la nivel de regiune, cu valori ce au depășit 200 Euro/MW în anumite intervale orare.

Analiza capacităților logistice ale **terminalului petrolier din Portul Internațional Liber Giurgiulești (PILG)** indică faptul că infrastructura existentă pentru stocarea benzinei este limitată și utilizată în mod diferențiat în funcție de cererea pieței interne și regionale.

Potrivit informațiilor prezentate de operatorul terminalului, infrastructura PILG include **3 rezervoare destinate stocării benzinei**, cu o capacitate totală de **12 800 tone metrice**, respectiv:

- rezervor T11 – 2 500 tone,
- rezervor T13 – 2 500 tone,
- rezervor T12 – 7 800 tone.

Din punct de vedere istoric, infrastructura terminalului a fost utilizată predominant pentru **importul de motorină destinat pieței interne**, benzina având o pondere relativ redusă în fluxurile logistice navale. În perioada anterioară conflictului din Ucraina, doar două rezervoare, cu o capacitate totală de aproximativ **5 000 tone**, erau utilizate pentru stocarea benzinei, nivel considerat suficient pentru necesarul operațional al pieței interne.

Datele aferente fluxurilor comerciale din anul **2025** indică faptul că prin terminalul petrolier din PILG au fost tranzitate **137 705 tone de benzină**, dintre care **21 141 tone au fost destinate pieței interne a Republicii Moldova**, restul volumelor fiind tranzacționate pe piețele regionale.

În prezent, în depozitele PILG sunt stocate aproximativ:

- **8 000 tone benzină RON 95,**
- **aproximativ 600 tone benzină RON 92,** produs care nu este comercializat pe piața internă a Republicii Moldova.

Potrivit informațiilor furnizate de operatorii economici, **aproximativ 4 000 tone** din volumul de benzină ar putea fi efectiv destinate consumului pe piața internă, diferența fiind asociată contractelor comerciale pentru livrări angro către piețele regionale, inclusiv Ucraina.

În aceste condiții, menținerea unui plafon minim de **8 000 tone pentru benzină**, stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 81/2026, poate conduce la **blocarea unei părți semnificative a capacităților de depozitare din PILG**, fără a genera un beneficiu proporțional suplimentar pentru securitatea aprovizionării pieței interne.

2.2.3. Problemele care se propun a fi soluționate prin intermediul proiectului Hotărârii de Guvern

Proiectul Hotărârii de Guvern urmărește intervenția asupra unor disfuncționalități majore identificate în sectorul produselor petroliere, care, în lipsa unui regim special de coordonare și a unor măsuri temporare clare aplicabile pe segmentul de retail, pot conduce la întreruperi ale fluxurilor de aprovizionare, la diminuarea volumelor disponibile pe piața internă și la perturbarea funcționării economiei naționale, prin:

1. Adoptarea deciziilor necesare pentru menținerea continuității aprovizionării cu produse petroliere, inclusiv prin stabilirea unor măsuri temporare aplicabile operatorilor economici în vederea asigurării disponibilității volumelor necesare consumului intern, în condiții proporționale cu necesarul real de consum și cu capacitățile logistice efectiv utilizabile, precum și prin instituirea unei reguli temporare privind comercializarea cu amănuntul a motorinei în recipiente de consum în cantitate de cel mult 20 de litri;
2. Instituirea unui mecanism coordonat de supraveghere și intervenție, care să permită autorităților competente să adopte decizii operative privind circulația, depozitarea și comercializarea produselor petroliere, inclusiv pe segmentul de retail, în vederea reducerii riscurilor de deficit;
3. Realizarea altor acțiuni necesare pentru prevenirea, diminuarea și gestionarea consecințelor perturbărilor externe, inclusiv cele generate de evoluțiile de pe piața internațională a țițeiului, de limitările de aprovizionare din sursele tradiționale și de presiunea asupra stocurilor disponibile la nivel național.
4. Instituirea unor mecanisme facilitare a activității de import a produselor petroliere.
5. Adoptarea deciziilor necesare în scopul asigurării unor acțiuni rapide de asigurare cu energie electrică;
6. Dispunerea, la necesitate, a măsurilor de raționalizare a consumului de resurse energetice;
7. Adoptarea deciziilor de împuternicire a participanților la piața energiei electrice să acționeze în scopul procurării, transportării energiei electrice;
8. Coordonarea activității mijloacelor de informare în masă privind informarea populației despre cauzele și proporțiile situației de criză, despre măsurile întreprinse pentru prevenirea pericolului, lichidarea urmărilor acestei situații și protecția populației.
9. Efectuarea altor acțiuni necesare în vederea prevenirii, diminuării și lichidării consecințelor insuficienței de resurse energetice care a provocat starea de alertă.

2.2.4. Actele normative și aspectele insuficient reglementate, nereglementate sau care urmează a fi abrogate

Nu este aplicabil

2.2.5. Principalele părți interesate în intervenția propusă

Autoritățile administrației publice centrale și locale, agenții economici, instituțiile publice, precum și cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi Obiectivele principale stabilite de autorii proiectului sunt următoarele: Proiectul vizează ajustarea Hotărârii Guvernului nr. 81/2026 cu privire la declararea stării de alertă, aplicabilă pe întreg teritoriul Republicii Moldova, prin modificarea unor măsuri deja instituite în domeniul produselor petroliere. Analiza datelor operaționale privind capacitățile de depozitare și fluxurile comerciale din terminalul petrolier PILG indică faptul că plafonul minim de 8 000 tone pentru benzină depășește nivelul istoric utilizat pentru aprovizionarea pieței interne, precum și capacitatea operațională utilizată în mod curent de operatorii economici. În acest context, proiectul propune revizuirea plafonului minim pentru benzină de la 8 000 tone la 5 000 tone, măsură care: • menține un nivel adecvat de siguranță pentru aprovizionarea pieței interne; • permite utilizarea eficientă a infrastructurii logistice din PILG; • evită blocarea nejustificată a capacităților de depozitare destinate operațiunilor comerciale; • asigură echilibrul între necesitatea protejării consumului intern și menținerea funcționalității activităților comerciale regionale. Reducerea plafonului reprezintă astfel o măsură de calibrare tehnică a mecanismului instituit prin Hotărârea Guvernului nr. 81/2026, fără a diminua nivelul de securitate al aprovizionării cu produse petroliere al Republicii Moldova. Totodată, proiectul propune completarea punctului 3 din Hotărârea Guvernului nr. 81/2026 cu un nou subpunct 3.2, potrivit căruia, la comercializarea cu amănuntul a motorinei prin intermediul stațiilor de alimentare, comercializarea în recipiente de consum este permisă numai în cantitate de cel mult 20 de litri, cu respectarea cerințelor de securitate aplicabile prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1117/2002 despre aprobarea Regulamentului de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere. Măsura are caracter temporar și urmărește limitarea comercializării motorinei în recipiente de consum în volume care depășesc necesarul curent, protejarea disponibilității produsului în stațiile de alimentare și menținerea accesului consumatorilor finali la carburanți în condițiile stării de alertă. Prin proiect, se prevede că exportul sau reexportul produselor petroliere principale din PILG va fi permis exclusiv în situația în care stocurile depășesc următoarele plafoane minime: Benzină – minimum 5 000 tone; Motorină – minimum 25 000 tone. Suplimentar, considerând informațiile prezentate de SA „Energocom” privind acoperirea zilnică a consumului de energie electrică, care demonstrează disponibilitatea atât a capacității de interconexiune cât și a producției locale suficiente pentru acoperirea vârfului de consum de dimineață, se propune excluderea intervalelor orare 06:00-09:00 (ora CET) pentru care este interzis exportul de energie electrică. Totodată, pentru a exclude posibilitățile de interpretare se propune modificarea subpct. 3.8 astfel se introduce un mecanism clar de încurajare a disciplinei pe piața energiei, obligând participanții să își planifice producția și vânzările în mod transparent și contractual, astfel încât funcționarea sistemului energetic să fie stabilă și previzibilă. Obiectivele principale stabilite de autorii proiectului sunt următoarele: <i>1. Prevenirea materializării unui deficit de produse petroliere pe piața internă</i> – prin instituirea unui mecanism temporar de coordonare și intervenție care să permită menținerea unor volume adecvate la nivel național, în contextul perturbărilor regionale și al volatilității acute a pieței internaționale a țițeiului.

2. *Asigurarea continuității* aprovizionării consumatorilor finali – prin aplicarea unor măsuri proporționale orientate spre conservarea volumelor destinate pieței interne, gestionarea preventivă a fluxurilor comerciale și stabilirea unor condiționalități de export care să prevină diminuarea disponibilităților în perioade critice, fără blocarea excesivă a unor volume de benzină care depășesc necesarul justificat pentru piața internă, precum și prin limitarea temporară a comercializării motorinei în recipiente de consum în cantitate de cel mult 20 de litri.
3. *Stabilizarea funcționării pieței naționale a produselor petroliere* – prin consolidarea mecanismelor de supraveghere și coordonare la nivel guvernamental, creșterea capacității de reacție operațională și reducerea impactului perturbărilor externe asupra lanțului logistic de import, depozitare și distribuție.
4. *Limitarea impactului economic al constrângerilor regionale și internaționale* – prin prevenirea unor distorsiuni majore în procesul de aprovizionare, reducerea riscului de redirectionare a volumelor comerciale către piețe mai competitive și asigurarea stabilității prețurilor la nivel național în condițiile utilizării metodologiei interne de formare a prețurilor.
5. *Crearea unui cadru juridic temporar*, proporțional și strict necesar – care să permită autorităților competente adoptarea rapidă a măsurilor indispensabile pentru garantarea securității aprovizionării, inclusiv aplicarea unor condiționalități privind exportul produselor petroliere, gestionarea stocurilor aflate în Portul Internațional Liber Giurgiulești și activarea unor instrumente suplimentare de coordonare a operatorilor economici, cu revizuirea plafonului minim aferent benzinei de la 8 000 tone la 5 000 tone, în funcție de necesarul real al pieței interne și de configurația tehnică a capacităților de stocare disponibile în PILG, precum și cu completarea punctului 3 cu un nou subpunct 3.2 privind comercializarea motorinei în recipiente de consum.
6. *Prevenirea materializării unui deficit de energie electrică în perioadele de consum maxim* - prin instituirea unui mecanism temporar de coordonare și intervenție care să permită utilizarea eficientă a capacităților disponibile și reducerea riscurilor de dezechilibru în sistemul electroenergetic.
7. *Asigurarea continuității alimentării consumatorilor finali de energie electrică* - prin prioritizarea consumului intern și aplicarea unor măsuri proporționale de gestionare a consumului și generării în intervalele de vârf/cu deficit.
8. *Stabilizarea funcționării sistemului electroenergetic național* - prin consolidarea mecanismelor de comandă și coordonare la nivel guvernamental, creșterea capacității de reacție operațională și reducerea dependenței de mecanismele de avarie.
9. *Limitarea impactului economic al constrângerilor existente asupra pieței energiei electrice* - prin optimizarea utilizării capacității transfrontaliere, reducerea presiunilor asupra costului mediu de achiziție a energiei electrice și prevenirea majorării nejustificate a prețurilor și tarifelor.
10. *Crearea unui cadru juridic temporar și proporțional* - care să permită autorităților competente adoptarea rapidă a măsurilor necesare pentru gestionarea riscurilor identificate, inclusiv aplicarea unor restricții limitate în timp și strict necesare pentru protejarea interesului public.
11. *Liberalizarea parțială a exportului de energie electrică* în intervalele în care sistemul energetic dispune de capacitate suficientă, atât din producția internă, cât și din capacitatea de interconexiune, pentru a acoperi în siguranță consumul intern.
12. *Consolidarea disciplinei pe piața energiei electrice*, prin descurajarea producerii sau livrării de energie electrică în afara unor relații contractuale clare și a regulilor stabilite de piață. Prin faptul că producătorii sau furnizorii care nu au contracte pe piața internă și nu respectă cerințele prevăzute nu sunt remunerați pentru dezechilibrele pozitive.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea alternativă în **sectorul produselor petroliere** constă în gestionarea situației exclusiv prin mecanismele ordinare prevăzute de cadrul legal aplicabil pieței produselor petroliere, inclusiv instrumentele de monitorizare, raportare și comunicare utilizate în regim curent. Aceste instrumente permit supravegherea pieței, însă nu conferă autorităților capacitatea de a interveni operativ asupra fluxurilor logistice, asupra disponibilităților comerciale sau asupra condiționalităților aplicabile exporturilor într-un context marcat de perturbări regionale și volatilitate internațională ridicată.

În condițiile disfuncționalităților simultane din principalele surse de aprovizionare – lucrările de mentenanță la rafinăriile din România, constrângerile determinate de regimul sancțiunilor aplicabile operatorului din Bulgaria și presiunile asupra lanțului global de aprovizionare – această opțiune nu ar permite prevenirea redirectionării volumelor comerciale către alte piețe și nici menținerea stocurilor necesare consumului intern.

Starea de alertă reprezintă, în acest context, singurul instrument care permite adoptarea rapidă a deciziilor, aplicarea unor derogări proporționale, instituirea unor condiționalități temporare privind exportul și coordonarea unitară a volumelor disponibile, evitând materializarea unui deficit de produse petroliere pe piața internă.

În ceea ce privește noul subpunct 3.2, a fost analizată opțiunea menținerii regimului general existent pentru comercializarea cu amănuntul a motorinei, fără instituirea unei limitări temporare privind comercializarea în recipiente de consum. Această opțiune nu a fost reținută, întrucât, în condițiile stării de alertă și ale presiunii sporite asupra disponibilităților din retail, nu oferă un instrument suficient de clar și executoriu pentru limitarea achizițiilor în volume care depășesc necesarul curent.

A fost analizată, de asemenea, și instituirea unor formule de limitare mai detaliate, inclusiv prin raportare la persoană sau la tranzacție, însă asemenea soluții ridică dificultăți evidente de monitorizare și control în practică. Din această perspectivă, soluția limitării simple la cel mult 20 de litri în recipiente de consum a fost apreciată ca fiind cea mai clară, proporțională și executorie în contextul actual.

Opțiunea alternativă în **sectorul electroenergetic** constă în gestionarea situației de criză de pe piața energiei electrice prin aplicarea mecanismelor uzuale stabilite în cadrul normativ care reglementează sectorul electroenergetic, Regulamentul privind situațiile excepționale în sectorul electroenergetic și a Planul de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul electroenergetic, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 820/2024.

Însă, având în vedere constrângerile de capacitate existente și deficitul de energie electrică de pe piața internă, în anumite intervale de timp, mecanismele de drept comun aplicabile în condiții normale de funcționare a pieței nu sunt suficiente pentru a asigura echilibrul sistemului electroenergetic și pentru a preveni eventuale deconectări determinate de deficitul de capacitate și de energie.

Opțiunea de a nu elabora și aproba proiectul nu a fost analizată.

4. Analiza impactului

4.1. Impactul asupra sectorului public

Adoptarea Proiectului de Hotărâre va avea un impact direct asupra autorităților publice centrale și a instituțiilor din sectorul energetic, prin instituirea unui regim temporar de coordonare consolidată și monitorizare operațională sporită.

Ministerul Energiei, în calitate de autoritate responsabilă de securitatea furnizării cu resurse energetice, va asigura coordonarea măsurilor aplicabile pe durata stării de alertă, iar autoritățile și entitățile implicate/cu competențe relevante vor avea obligația implementării deciziilor conform Hotărârii aprobate în vederea stabilizării piețelor energetice.

În ceea ce privește noul subpunct 3.2, impactul asupra sectorului public constă în aplicarea și supravegherea unei reguli temporare clare privind comercializarea cu amănuntul a motorinei în recipiente de consum, fără instituirea unor mecanisme suplimentare complexe de evidență individuală sau de monitorizare a cumpărătorilor.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul Hotărârii de Guvern privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 81/2026 nu implică, la momentul adoptării, cheltuieli bugetare directe suplimentare pentru bugetul de stat, întrucât măsurile prevăzute urmează a fi implementate în cadrul competențelor și resurselor instituționale existente.

În eventualitatea agravării situației, pot fi necesare alocări suplimentare din fondurile de rezervă ale Guvernului, în condițiile legii, pentru susținerea măsurilor operative sau pentru atenuarea

impactului socio-economic. Estimarea exactă a unor asemenea cheltuieli depinde de evoluția indicatorilor de risc și de durata aplicării măsurilor.

Pentru alte instituții publice implicate – inclusiv structuri responsabile de control vamal, protecție civilă și securitate economică – impactul se reflectă în necesitatea ajustării proceselor operaționale la un regim de coordonare accelerată, specific stării de alertă. Acest regim facilitează intervenția rapidă în cazul apariției unor disfuncționalități, prevenind escaladarea riscurilor și protejând funcționarea continuă a activităților economice esențiale.

Instituirea limitării temporare privind comercializarea motorinei în recipiente de consum în cantitate de cel mult 20 de litri nu implică cheltuieli bugetare directe suplimentare semnificative.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul hotărârii de Guvern poate avea un impact temporar asupra operatorilor economici din **sectorul produselor petroliere**, ca urmare a instituirii unor măsuri speciale de gestionare a riscurilor privind securitatea aprovizionării cu carburanți.

Pentru importatori, operatori de depozitare și companii de distribuție, impactul poate consta în aplicarea unor condiționalități proporționale privind exporturile din Portul Internațional Liber Giurgiulești și din alte depozite, în situațiile în care nivelul stocurilor scade sub necesarul pentru consumul intern. De asemenea, pot fi necesare ajustări ale programelor logistice și comerciale, precum și respectarea unor dispoziții operaționale emise pe durata stării de alertă. În același timp, reducerea plafonului minim aplicabil benzinei de la 8 000 tone la 5 000 tone diminuează impactul disproporționat asupra operatorilor economici care utilizează infrastructura PILG, permițând utilizarea mai eficientă a capacităților de stocare și evitând blocarea unor volume excedentare față de necesarul pieței interne.

Totodată, pentru operatorii de retail, noul subpunct 3.2 introduce o regulă temporară clară privind comercializarea motorinei în recipiente de consum, ceea ce presupune un impact operațional limitat, constând în adaptarea practicii de vânzare și aplicarea uniformă a plafonului de cel mult 20 de litri.

Pentru operatorii de pe piața retail și consumatorii noncasnici, impactul este preponderent indirect și derivă din măsurile menite să stabilizeze lanțul de aprovizionare, asigurând disponibilitatea produselor petroliere pe piața internă într-un context regional caracterizat de volatilitate ridicată.

În același timp, măsura contribuie la protejarea disponibilității motorinei în rețeaua de retail și la reducerea riscului de comercializare în volume care depășesc necesarul curent.

Proiectul de hotărâre de Guvern poate avea un impact temporar asupra operatorilor economici din **sectorul electroenergetic** ca urmare a instituirii unor măsuri speciale de gestionare a riscurilor privind securitatea aprovizionării cu energie electrică.

Pentru participanții la piața energiei electrice (producători, furnizori, traderi), impactul poate consta în aplicarea unor restricții proporționale privind exporturile în intervalele orare cu deficit, ajustarea programelor comerciale și respectarea unor dispoziții operaționale emise în contextul stării de alertă.

4.4. Impactul social

Cu referire la **sectorul produselor petroliere**, având în vedere dependența totală a Republicii Moldova de importurile de carburanți, orice întrerupere a livrărilor poate afecta direct funcționarea economiei naționale, mobilitatea populației, funcționarea instituțiilor publice și continuitatea serviciilor esențiale, inclusiv transportul, sănătatea, educația și intervențiile de urgență.

În lipsa unei intervenții guvernamentale, există riscul apariției unor dificultăți în asigurarea cu benzină, motorină și gaz petrolier lichefiat, ceea ce ar putea conduce la creșterea costurilor de transport, reducerea accesului populației la servicii critice și perturbarea activităților economice de bază. Impactul ar fi resimțit în mod deosebit de familiile cu venituri mici, de comunitățile rurale și de consumatorii vulnerabili care depind în mod direct de accesul la carburanți pentru activitățile cotidiene. În acest context, limitarea temporară a comercializării motorinei în recipiente de consum în cantitate de cel mult 20 de litri contribuie la protejarea accesului echitabil la produs și la menținerea disponibilității acestuia pentru consumul curent.

În ceea ce privește **sectorul electroenergetic**, în lipsa intervenției, există riscul aplicării unor măsuri de reducere sau întrerupere a furnizării energiei electrice pentru anumite categorii de consumatori, ceea ce ar afecta direct populația, instituțiile publice și serviciile esențiale. O astfel de situație ar putea genera perturbări semnificative în activitatea cotidiană, în funcționarea instituțiilor medicale, educaționale și sociale, precum și în furnizarea altor servicii publice esențiale.

Prin instituirea stării de alertă se urmărește protejarea continuității alimentării consumatorilor finali, în special a consumatorilor casnici și a celor vulnerabili, precum și prevenirea majorării excesive a costurilor energiei electrice cu impact direct asupra nivelului de trai.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

În condițiile actuale, în lipsa unei intervenții adecvate în **sectorul produselor petroliere**, considerăm că pot surveni următoarele efecte negative:

Materializarea unui deficit de produse petroliere, în special de benzină și motorină, ca urmare a perturbărilor simultane din lanțul regional de aprovizionare, a presiunilor asupra volumelor disponibile în Portul Internațional Liber Giurgiulești, a riscului redirectionării acestora către piețe mai competitive și a diminuării accelerate a disponibilităților din rețeaua de retail. Această situație ar putea impune adoptarea unor măsuri de ultimă opțiune privind raționalizarea distribuției, cu impact direct asupra mobilității populației și desfășurării activităților economice. Totodată, menținerea unui plafon minim supraevaluat pentru benzină ar putea genera blocaje logistice nejustificate în cadrul PILG și ar afecta funcționalitatea operațiunilor comerciale, fără un beneficiu proporțional suplimentar pentru securitatea aprovizionării pieței interne. Din această perspectivă, ajustarea plafonului de la 8 000 tone la 5 000 tone reprezintă o măsură de calibrare tehnică și economică, menită să păstreze echilibrul între necesitatea protejării consumului intern și evitarea unor constrângeri excesive asupra infrastructurii portuare și a fluxurilor comerciale, iar completarea cu noul subpunct 3.2 reprezintă o măsură suplimentară de protejare a disponibilității motorinei în stațiile de alimentare.

Afectarea continuității serviciilor publice și a infrastructurilor critice, în special a transportului public, a serviciilor medicale, a activităților educaționale, a intervențiilor de urgență, de logistică și a altor servicii esențiale care depind de disponibilitatea carburanților pentru funcționare. Orice reducere a disponibilității în rețeaua de distribuție poate afecta rapid capacitatea acestor instituții de a opera în condiții normale.

Creșterea presiunii asupra costurilor logistice și comerciale, asociată întârzierilor la import, reconfigurării rutelor de transport maritim, eventualelor creșteri ale costurilor de transport și volatilității cotațiilor internaționale. Aceste evoluții pot conduce la ajustări frecvente ale prețurilor la pompă, cu impact asupra consumatorilor, a mediului de afaceri și asupra economiei naționale.

Amplificarea riscurilor operaționale pentru operatorii economici, inclusiv în ceea ce privește gestionarea stocurilor minime, planificarea aprovizionării și menținerea continuității operațiunilor de distribuție în condiții de volatilitate accentuată. În absența unui cadru de coordonare și a unei reguli temporare clare aplicabile comercializării motorinei în recipiente de consum, reacțiile neuniforme ale operatorilor și comportamentele de achiziție excesivă pot genera dezechilibre suplimentare pe piață.

Cu referire la **sectorul electroenergetic**, considerăm că pot surveni următoarele efecte negative:

<i>Materializarea unui deficit de energie electrică în perioadele de consum maxim, cu necesitatea aplicării măsurilor de ultimă opțiune privind reducerea sau întreruperea temporară a alimentării unor categorii de consumatori;</i> <i>Afectarea funcționării infrastructurii critice și a serviciilor publice esențiale, inclusiv a instituțiilor medicale, a unităților de învățământ, a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a comunicațiilor și a altor servicii de interes public, cu impact direct asupra siguranței populației;</i> <i>Creșterea frecvenței utilizării mecanismelor de avarie, ceea ce poate conduce la majorarea costurilor sistemice și la reducerea rezervelor operaționale ale sistemului electroenergetic;</i> <i>Amplificarea presiunii asupra costului mediu de achiziție a energiei electrice, determinată de constrângerile de capacitate și volatilitatea pieței, cu potențial impact asupra prețurilor și tarifelor finale aplicate consumatorilor.</i>
5. Compatibilitatea proiectului hotărârii de Guvern cu legislația UE
Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, exceptându-se astfel de la efectuarea expertizei de compatibilitate.
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Nu este aplicabil
7. Concluziile expertizelor
Nu este aplicabil
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul se încadrează în cadrul normativ existent. Acesta modifică Hotărârea Guvernului nr. 81/2026 prin ajustarea subpunctului 3.1 și completarea punctului 3 cu un nou subpunct valorificând totodată cadrul general aplicabil comercializării cu amănuntul a produselor petroliere prevăzut de Hotărârea Guvernului nr. 1117/2002. Totodată prin prezentul proiect se ajustează prevederile subpct. 3.6 și subpct. 3.8.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ sunt cele prevăzute în cuprinsul acestuia. Aplicarea noului subpunct 3.1 ¹ . se va realiza în cadrul regimului temporar instituit prin Hotărârea Guvernului nr. 81/2026, cu respectarea cerințelor de securitate aplicabile stabilite de Hotărârea Guvernului nr. 1117/2002.